

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznikov, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 268.

V Ljubljani, v torek 22. novembra 1898.

Letnik XXVI

o dvoboju.

(Študija † † †)

(Dalje.)

III. Poglejmo še, kako je napredoval dvoboj, ko je prekoratil temni prag romantičnega srednjega veka in v nekoliko prenovljeni, po novejši modi ukrojeni suknji vstopil v prosvetljeno »novo dobo«.

Na Francoskem so mu bila tla posebno ugodna, in temu se ni čuditi, če vemo, kakega značaja je to lahko, vihravo ljudstvo. Pod Henrikom drugim (1547—1559) jih je bilo baje kakih 7000 ubitih v dvoboju, pod Henrikom IV. (1589 do 1610) čez 4000 plemičev. Še groznejše je bilo pod slabotno Marijo Medicejsko: »Dvobojevali so se po dnevu in po noči, po cestah in javnih prostorih«, dokler ni končno Ludovik XIII. stare kazni zoper dvoboj obnovil in deloma tudi strožje izvršil. Toda manija za dvoboj se je kljub temu dalje in dalje širila in slednjič se je razširila iz Neapelja na Francosko navada, da je privel vsak dvobojevnik celo četo, včasih po 20, sobojevnikov na določeno mesto, tako da so bili tedanji dvoboji popolnoma vojskam podobni. Zastonj je napovedal Ludovik XIV. za dvoboj smrtno kazen in popolno izgubo časti in zamen je dal svojo kraljevsko besedo, da ne pomilosti nikogar, ki se bo dvobojeval.¹ To velikansko zlo je še le potem nekoliko pojenjalo, ko se je s cerkvene strani ustanovilo in precej razširilo društvo, kojega člani so se zavezali pod prisego, da ne vzprejmo »nikakega dvoboja pod nobenimi pogoji«.

To društvo je tudi Ludoviku XIV. začrtalo pravo pot, ktero naj hodi glede dvobojev.

V »resoluciji, tičeči se dvobojev« je nemški cesar 22. sept. 1688. takole zaukazal: »Onim pretepačem, ki so padli v dvoboju, se ne sme dovoliti nikak cerkven pokop«. Leta 1713. pa je bil ta odlok obnoven in spopolnjen: »Jeli kdo izmed padlih dvobojevnikov kak nadčastnik, plemenitaž, naj ga na onem mestu, kjer se je dvoboj izvršil, ali pa na kakem drugem nečastnem mestu konjederec zagrebe, če pa ni plemenitaž, naj se v sramoten izgled obesi na kako drevo!«

Sicer tako liberalni in prosvitljeni Jožef II. je imel glede dvoboja jako pametne nazore. V odloku iz l. 1771. govori o tem tako-le²:

»Jaz nočem in ne trpim nikakega dvoboja v moji vojski in zaničujem nazore onih, ki ga zagovarjajo in opravičiti hote. Če moji častniki vsaki še tako veliki nevarnosti neustrašeno kljubujejo, če se ob vsaki priliki pokažejo hrabre, neustrašene, odločne, bodisi da napadajo, bodisi da se branijo, jih visoko cenim. Mlačno preziranje smrti ob takih prilikah je njim in njih domovini v čast. Če pa se dobe med njimi ljudje, ki so pripravljeni svojemu osebnemu sovražniku iz maščevanja ali sovraštva žrtvovati vse, tedaj jih zaničujem; takega človeka ne cenim višje, nego rimskega gladijatorja ...

Toda barbarska navada, ki spada v stoletje Tamerlana in Bajazeta, ki posameznim rodovinom mnogo najbitkejših udarcev prizadene, hočem da se kaznuje in zatire, in tudi če me to stane polovico mojih častnikov. Če se dobe ljudje, ki združujejo značaj neuklonjivega junaka z značajem dobrega podložnika, a tak more biti samo oni, ki spoštuje državne zakone«.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. novembra.

Nemško nacionalna volilna preosnova za Niško Avstrijo. Nemško-nacionalni prenapetosti bi se ne mogli bolj osmešiti pred razsodnim avstrijskim prebivalstvom, kakor so se z neko brošuro, v kateri priporočajo prav posebni načrt za spremembo volilnega reda za Spodnjo-Avstrijo. Voliti in voljeni biti smejo pred vsem le oni prebivalci, ki so vešči nemščine in ki ne pripadajo nobenemu nemškemu društvu. To je jedno glavnih načel. Drugo, tudi precej značilno načelo je pa to, da imajo učenjaki in bogataši celih pet volilnih razredov, ostale tri pa obrtniki, poljedelci, pomočniki in delavci. Res je sicer, da ta kuriozni načrt razun nemško-nacionalne klike nihče ne odobrava in da se ni bati večje nesreče, da bi bil vsprejet, toda jasno pa označuje geslo te stranke: »Vse pravice Nemcem, drugorodcem nobenih« in pa »veliko« skrb te klike za zatirane stanovce.

Demonstracije pri kontrolnih shodih.

Pri kontrolnih shodih v nekaterih krajih Češke odgovarjali so nekateri rezervniki s češkim »Zde«, kar pa nasprotuje, kakor tolmači vojna uprava, vojaemu zakonu. Stotnik Wieser je vsled tega odredil, da naj pozvani molčé oddajo svoje vojaške knjižice ter se s tem izognejo češkemu in nemškemu odgovoru. Pa tudi to vojni upravi ni po volji in minister Krieghammer je izdal okrožnico na poveljstva vseh vojev, v kateri jim nazonanja, da je bil stotnik radi tega kaznovan in da morajo pozvani vselej odgovoriti s »hier«. Ta ukaz je vzbudil v krogu slovanskih zastopnikov precejšnje presenečenje in govori se, da bodo v zbornici zahtevali tozadevnih pojasnil. Vojna uprava se opira na določbo vojnega zakona, po katerem je nemščina vojaški uradni in službeni jezik, katerega se mora vsak posluževati.

Obstrukcija v ogerski poslanski zbornici. Ogerska nacionalna stranka je v včerajšnji seji v polni meri spolnila svoj zadnji sklep, da hoče namreč radi Hentzijevega spomenika nadaljevati brezobzirno obstrukcijo ter posebno nasprotovati domobranskemu ministru Fejervaryju, ako si bo drznil napasti stranko radi njenega postopanja v tem oziru. No, Fejervary je tem kričanjem res povedal, da tako postopanje nikakor ni častno, ter mej drugim izrekel, da je sedaj v zbornici stranka, ki ropa čast. Posl. Biro je nato naglo vprašal, kdo da je ta stranka in odgovoril mu je minister: »To ste vi!« Te besede so dale opoziciji povod, da je začela kričati in razbijati kot divja. Kot jeden mož se je vzdignila nacionalna

stranka. Klicev: »Ven z njim! Ne maramo ga poslušati! Tu ni vojašnica! Ven!« ni hotelo biti ne konca ne kraja. Nad deset minut je trajal ta ropot, in predsednik je moral sejo prekiniti. Toda tudi pozneje divjaki niso hoteli mirovati in seja se je morala zaključiti. Pozneje je posl. Biro poslal Fejervaryju priči in ga pozval na dvoboj. Poslednji je pričama sicer pojasnil, da ni menil posl. Bi-
rota, marveč le njegovo stranko, vendar se ne ve, kako se poravna ta prepir. Seja se danes nadaljuje, toda na razpravo, ki je na dnevnem redu, še ni misliti.

V Srbiji se je mnogim dosedanjim nepri-
likam, ki jih je po največ provzročil razkralj Milan, v poslednjem času pridružila še jedna, ki utegne postati zelo nevarna za dosedanje dinastijo in sploh celo deželo. Kakor je posneti iz neke brošure, ki jo je izdal neki bivši minister v Curihu, trudi se namreč razkralj na vso moč, da bi prišel na srbski kraljevski prestol njegov pravi sin Obren. To mora baje izvesti vsled neprestanega pritiska od strani Obrenove matere, neke Orkinje, soproge nekega bivšega ministra, ki se je skrivaj poročila z Milanom. Zapretila je razkralju, da objavi vsa njegova tajna pisma, katerih ima več, ako ji ne pripomore do kraljevega imena. Izvesti pa meni Milan to tem laglje, ker boleha kralj Aleksander za neozdravljivo boleznijo in ki ga prej ali slej naredi gotovo nezmožnega za vladanje. Velesile, katere imajo tu kaj besede, bodo morale v pravem času stopiti na noge, ako je namreč kaj resnice v teh odkritjih.

Koncert „Glasbene Matice“.

V nedeljo popoldne ob petih je bil v Sokolovi dvorani »Narodnega doma« I. redni koncert »Glasbene Matice«. Vršil se je v spomin pokojne cesarice Elizabete. »Glasbena Matica« je obhajala ta spomin na jako dostojen in blag način. Koncertni oder je bil okrašen z zelenjem in črnimi preprogami in sredi med zelenimi rastlinami je stal kip pokojne cesarice. Udeležba je bila obilna, zlasti častništvo je bilo dobro zastopano. Dame so prišle večinoma v črni toaleti. Gospod koncertni vodja M. Hubad je po dveletnem odpustu prvič nastopil ta večer. Občinstvo se je razveselilo njegovega nastopa, a se takoj spomnilo, da je večer posvečen žalobnemu spominu.

Na vspeh je stala Beethovnova koračnica iz simfonije v Es dur (Eroica, št. 3.), katero je izvajal orkester z nekaterimi člani »Gl. Mat.« prav izborno. Koračnica je imela občinstvo vpeljati v turobni položaj: in res, komaj so se zamolklo oglasili prvi akordi, stal nam je pred očmi pretresljivi dogodek 10. septembra in obnovile so se komaj zaceljene srčne rane, ki je je bil vsekakor grozovit zločin. — A ta spomin, dasi žaloben, blagodejno vpliva na našo dušo, ki si z nova vtisne vaše blago podobo rajne cesarice.

Za tem se je izvajal Mozartov Requiem za soli, zbor in orkester. Zopet smo videli pred seboj oni veliki zbor, tu in tam prenovljen in nadomeščen z novimi močmi, čegar slava gre po vesoljni domovini in sega celo do cesarskega mesta; zbor, na katerega je ponosen vsak Slove

¹ Histor. polit. Bl. 1835, Bd. 96, S. 408 ff.

² »Das Duell in seinem Ursprung und Wesen«. Paderborn 1864. S. 26.

neč. — Requiem ni cerkvena, marveč religiozna skladba; ni namenjena cerkvi, marveč koncertni dvorani. Zakaj pa so možje, kakor Mozart, Mendelssohn, Bach, Hayden in drugi tako radi skladali na religiozne motive? Zato, ker so bili: 1. pravi umetniki, katerim je bila glasba prava hči nebeška, ki ima namen človeka blažiti in ga od vidnih, čutnih stvari dvigniti do nevidnega Boga; 2. ker so živeli še v oni srečni dobi, v kateri je vera prevečala celo človekovo mišljenje in naziranje, in še ni goli materijalizem ogloidal človeške družbe. — In če »Glasbena Matica« dandanes sega po onih umotvorih, je to vsekako tolažilno znamenje, da vkljub vsem političnim bojem, vkljub materijalističnemu teženju moderne dobe se vendar še nahajajo možje, društva, ki zastavijo vse svoje moči v službo umetnosti.

Requiem ima popolno besedilo črne maše, je klasična skladba, katera se ne kritikuje, marveč ocenuje se le izvajanja. Le-to pa je bilo v vseh delih tako izborna, da mi je v moje veselje danes poročati samo o najboljših vspehih. Zbor je bil popolnoma izvežban in je najtežavnejše muzikalne forme, kakor fuge, fugete, mnoge imitacije izvajal z lahkoto in veliko sigurnostjo. Pohvalno moram omeniti pravilno naglaševanje zlogov, ki se je pokazalo posebno v homofonih stavkih. — Zbor je zastavil vso svojo moč pri važnejših momentih, a znal se tudi zatajevati do najkrasnejšega pianissimo; a to ne v drastičnih skrajnostih, marveč v dobro utemeljenih stopnjevanjih n. pr. »Qua resurget ex favilla«. Še danes nam zveni v ušesih oni velikanski slepilni sklep (Trugschluss) koncem Kirija in Agnus Dei, ki je popolnoma porazil poslušajoče občinstvo. In kako nežno sta sopran in alt prosila Izveličarja: Voca me cum benedictis.

Nad vse pohvalno mi je omeniti solistov. — Imena so znana iz »Vabila«. Tako srečno izbrani solisti še niso nastopili v »Matičnih« koncertih, in tako čistega čvetospeva še nismo z lepa čuli. Tu je stopila vsa subjektiviteta nazaj in se je popolnoma podredila celoti. Pri ženskih glasih je redko čuti alt kakor smo ga čuli včeraj, tenor prikupljiv, bas okrogel, sopran sreberno čist, ensemble očarajoč.

Orkester se je odlikoval z veliko točnostjo, vse k vsem je bilo, kakor iz jednega liva. Da, kaj takega doseže le gospod Hubad, v katerem se vtelesi skladba in kateri inspirira izvajajoče z vsakim migljajem svoje roke. Še jedenkrat torej ponavljam, da je v tem koncertu ni bilo sence. Občinstvo je bilo koncem Requiem-a popolno prevzeto. Rado bi bilo dalo duška srčnemu priznanju, a pijeteta do umrle cesarice je nalagala tihoto, ki je prav za prav povejšala vtis.

Kakšen pomen imajo resnobni koncerti »Glasbene Matice«? — Dunajski knez nadškofijski ordinarijat je z dne 24. avgusta t. l. izdal instrukcijo za vodje cerkvenih zborov, in pravi med drugim, naj se nikdar več v časnikih ne priobčujejo imena solistov, ki imajo nastopiti v cerkvi, ker to se pravi cerkev ponižati v koncertno dvorano. Na to reaguje »Neue musikalische Presse« dne 16. oktobra t. l. z nastopnimi stavki, ki so vredni pomisleka:

»Cerkev z verskega in koncertna dvorana z umetniškega stališča sta oba velika kulturna faktorja v našem javnem življenju. Da se v naših cerkvah goji le približno tako resnobna in dobra glasba, kakor v naših družbenih koncertih, tedaj bi bil odveč ukaz knez nadškofijski. V nobeni cerkvi ni čuti tako mojstersko izvežbanih zborov. ... Večinoma je čuti v cerkvah slabša glasba, tako da je stališče koncertov v tem pogledu mnogo višje. Moderna koncertna dvorana, v kateri se proizvajajo vzvišene skladbe velikih naših glasbenih mojstrov vpričo umetnostno navdahnjenega, paznega občinstva, postala je nekako posvečeno mesto ... Vsak etiško vtrjen človek želi torej imenovani instrukciji oni vspeh, da se cerkvena glasba povspne do višine naših koncertnih dvoran. — Skladbe, ki se dostikrat čujejo v cerkvah, ne smejo pred koncertno občinstvo, in pevci, ki se dobro počutijo na cerkvenih korih, ne upajo se v koncertno dvorano. Koncertno dvorano s svojimi resnobnimi, umetniškimi proizvodi in cerkev, v kateri se goji manjvredna glasba, dasi ima služiti najvišjim verskim namenom, ne gré torej staviti v jedno vrsto, kajti koncertna dvorana je vkljub svetnemu značaju prav veličastveno mesto v kul-

turnem življenju in marsikje jedino mesto, kjer se na dostojen način izvaja svetna in religiozna glasba. Hotel Bog, da se glede liturgične glasbe na podlagi izdane instrukcije kmalu zamore reči kaj jednacega in da se v naših cerkvah kmalu čuje blaga, čista, po liturgičnih pravilih osnovana cerkvena glasba«

Religiozni koncerti »Glasbene Matice« so tedaj veliko kulturno delo. Morda dá ta resnica kaj misliti odboru cecilijnega društva? Prav umestno bi bilo to premišljevanje danes na dan zaščitnice cerkvene glasbe — sv. Cecilije.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. novembra.

(Knjige družbe sv. Mohorja) smo prejeli tudi v Ljubljani. Udje naj blagovolé priti po knjige k onim družbinim poverjenikom, pri katerih so vplačali udnino. Želeti je, da se ob enem vplača udnina za prihodnje leto.

(Prestolonaslednika vdova nadvojvodinja Štefanija) ustavila se je danes zjutraj na potu v Opatico nekaj minut na tukajšnjem kolodvoru. Vsprejema ni bilo.

(Državna podpora.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo kmetijski podružnici v Št. Vidu pri Vipavi znesek 70 gl. za napravo aparata za zboljšanje trt po Scherz-Frankovem sistemu.

(»Naša straža«.) Dr. Srnec v včerajšnjem »Narodu« popravlja naše poročilo o svojem govoru pri osnovalnem zboru društva »Naša straža«. Da ne bo kdo mislil, da morda mi nismo hoteli popraviti dr. Srnecevega govora, moramo omeniti, da od dr. Srneca mi nismo dobili v tem oziru nobenega pojasnila. Sploh pa je po našem mnenju dr. Srnec z objavljenim svojim govorom le potrdil naše poročilo. Odstavek, katerega popravlja dr. Srnec, se v našem listu glasi: »S povzdignjenim glasom, iz katerega se je čula notranja ogorčenost, je izjavil govornik obžalovanje, da se tukaj v Ljubljani najde tako malo krščanskega mišljenja; obžaluje, da ljubljanska gospoda stavi osebnosti nad narodno dolžnost.« — Dr. Srnec pa izjavlja, da je govoril to-le: »Danes moram odkritosrčno izreči svoje obžalovanje, da pogrešam v tem imenitnem zboru skoraj celo posvetno inteligencijo, vzlasti tudi meščanstvo ljubljansko. Pri tako velevažnem zboru, kakor je danes, sem pričakoval, da se bo vse zbralo, rama ob rami v krščanski ljubezni, ne vprašaje za osebnost in zasebne strankarske nazore, kakor smo to vajeni štajerski Slovenci in pa tudi drugi Slovenci izven Kranjske.« — Mi v bistvu ne najdemo samo nobenega razločka med našim poročilom in doslovnem govoru dr. Srneca, nasproti moremo reči, da je naš poročevalec prav dobro pogodil smisel dr. Srnecevih besedij. Da besede niso iste, je vzrok ta, ker je naše poročilo podalo le smisel govora, torej ni moglo biti doslovno, o kaki falzifikaciji, kakor jo konstatuje »Narod«, torej tukaj ne more biti govora. »Narod« je porabil dr. Srnecevo pismo samo, da neopravičeno vrže na nas psóvko; tega dr. Srnec gotovo ni nameraval, vendar mi obžalujemo, da je temu brez potrebe dal povod. To tembolj obžalujemo, ker smo uprav glede društva »Naša straža« zatajili popolno svoje strankarsko stališče, ker smo bili in smo vedno zato, da se osnova društva »Naša straža« postavi na podlago vseslovenske jedinstosti, ker le v tej podlagi vidimo glavni pogoj uspešnemu delovanju toli potrebnega društva.

(Umrla) je v ljubljanskem uršulinskem samostanu danes zjutraj bogoljubna s. Celestina, poprej Marija Blažon, nenadno vsled otrpnenja srca, stara 25 let. R. I. P. — Pogreb bo jutri 23. novembra ob četrtna 5. uro na pokopališče k sv. Krištofu.

(Slovensko gledališče) Še jedenkrat opozarjamo na prvo klasično predstavo v tekoči sezoni, na slavno Lessingovo žaloigro »Emilija Gallotti«. To delo je v vsakem oziru mojstrsko, velezanimivo, ter mej prvimi umotvori nemške dramske literature. Ker so mu naši igralci posvetili največjo skrb, bode nocojšnja predstava gotovo prav dobra.

(Umrl) je 21. t. m. v Podbrezjah Jos. Keršič, dijak VIII. gimnazijskega razreda, v 19. letu svoje dobe. Pogreb bo v sredo ob 9. uri dopoldne. Naj v miru počiva!

(Na včerajšnji semenj) prignali so 1090 konj in volov, 515 krav in 75 telet, skupno 1680 glav živine. Kupčija z voli in konji je bila prav živahna, ker je bilo mnogo kupcev z Moravskega oziroma iz Italije.

(Barake) na javnih prostorih, kar jih še ni odstranjenih, morajo izginiti v prihodnjih dneh. Na sv. Jakoba trgu ni več nobene barake.

(Popravila pri Štefanskem mostu) so že dovršena in je most že odprt splošnemu prometu.

(Zdravje v Ljubljani) od 13.—19. novembra: Novorojenih bilo je 21. mrtvorojena 2. Umrlo jih je 23. mej njimi za tifuzom (legarjem) 1, za vratiko (davico) 3, za jetiko 6, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 11; mej njimi je bilo 5 tujcev in 8 iz zavodov. — Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škarkatiko 1, za tifuzom 1, za vratiko 2, za varicelo 3, za trahom 1.

(Iz Kranja) se nam poroča: Z ozirom na notico v št. 264. »Slovenca« z dne 17. novembra, v kateri se pod naslovom »Vodovodno vprašanje za mesto Kranj« trdi, da bi se po načrtu delniške družbe za vodovode na Dunaju napeljala v mesto Kranj talna voda »iz 3 km. oddaljenega vodnjaka« in bi ta naprava stala 54.000 gld., po načrtu prof. Hraskega pa bi se voda napeljala iz 15 km. oddaljenega Čemšeniškega studenca in bi ta zgradba stala 270.000 gld., prosimo, da blagovolite stvar resnici na ljubo tako-le popraviti. Vodovod delniške družbe bi bil samo za mesto Kranj, po Hraskejevem načrtu pa bi poleg Kranja dobivalo vodo še 12 vasij, ki so še bolj potrebne dobre vode nego Kranj sam. Po prvem načrtu se ne bi dobilo nikakih podpor, drugi načrt pa sloni ravno na državni in deželni podpori, brez katerih se sploh ne more izvršiti. Če se dobita obe podpori v običajnem znesku, potem pride na Kranj samo 34.000 gld., na vasi pa okroglih 32.000 gld. Res je torej, da je drugi načrt ne samo plemenitejši, ker obsega tudi 12 dobre vode najbolj potrebnih vasij, ampak je tudi mnogo cenejši za Kranj, ker bi mesto stal samo 34.000 gld. in ne kakor vodovod po načrtu delniške družbe 54.000 gld. Vrh tega tudi »3 km. oddaljenega vodnjaka«, iz katerega hoče delniška družba zajeti vodo, do sedaj niti ni, ampak bi trebalo še le tla zavrtati in se prepričati, je-li na tistem mestu sploh talna voda in kakšna. Končno trdijo strokovnjaki, ki so pregledali troške po načrtu delniške družbe, da je nastavljena svota 54.000 gl. premala in da bi trebalo najmanj še 30.000 gl. zraven, dočim so se isti tehnični strokovnjaki o Hraskega načrtu izrekli, da so troški prej previsoko nego prenizko zaračunjeni.*) Tudi c. kr. dež. zdravstveni svet se je izrekel proti načrtu delniške družbe, ker je velika nevarnost, da bi se ravno pod mestom zajeta talna voda od mestne mlakuže ne onesnažila. — V Kranju, dne 20. novembra 1898. — Za vodovodni odsek mesta Kranja: Dr. Edv. Šavnik, načelnik. Prof. Anton Štritoj, tajnik.

(S Štajarskega.) V Št. Lenartu nad Laškim se je ustanovilo zadnje nedeljo bralno društvo. Za načelnika je bil izbran zelo delavni vrli gosp. nadučitelj Knaflič. Poudarjal je v svojem govoru posebno to, da se društvo ni osnovalo, da bi se pijáčilo nego nasprotno: da bode izkušalo pospeševati, kolikor bode moglo, treznost. Potovalnik g. Bele je razlagal potem trtorejo in cepitev, g. dr. Karlovščak je govoril o pametnem gospodarjenju, g. I. M. Kržišnik o tem, kako propada kmetiški stan in kako bi mu bilo pomagati. Ljud je burno pritrdjeval govornikom. Bilo je poslušalcev razmeroma prav mnogo. Daj Bog, da bi blagi gospod načelnik dosegel vse svoje vrle namene.

Slov. dopisovalnica.

(Z Dobrove) 20. novembra. [Sadni trg v Ljubljani.] Ker je bil zadnji »Kmetovalec« prinesel obvestilo, da nameravani sadni trg, ki bi se bil imel vršiti v Ljubljani med tem mesecem, izostane radi tega, ker se je oglasilo pravočasno zanj le 6 vdeležencev, sklical se je za danes glavni zbor naše podružnice v posvet. Pri tem zboru se je konstatiralo, da je v naši občini prav veliko sadja na razpolago za sadni trg. Že pri tem zboru oglasilo se je 11 strank iz dobrovskega županstva, katere same imajo skupaj 72.500 kg. jabolk na razpolago za sadni trg; je pa po občini še več

*) To bi bil prvi načrt tega strokovnjaka, pri katerem bi bili troški prej previsoko nego prenizko proračunjeni, zakaj do sedaj so bili vsi njegovi načrti veliko prenizko proračunjeni. Op. vred.

strank, ki se danes niso tukaj prijavile, katere bi pa gotovo tudi svoja jabolka, ki bi jih utegnile imeti skoraj do enake množine, kot jih ima zgoraj navedenih enajstero strank, tudi rade potjo sadnega trga spečale. Vseh 11 strank, ki so danes svoje sadje tukaj prijavile, se je zelo veselilo sadnega trga, a jim ni prišlo na misel, se pravočasno javiti pri glavnem odboru sl. c. kr. kmetijske družbe kranjske, kar pa sedaj zelo obžalujejo. No ta zamuda se jim ravno ne more v zlo jemati, ker so imeli ljudje polne roke nujnega posla s pospravili zadnjih jesenskih pridelkov raz polja, napravo stelje in drv za zimo. Zato je sklenil občni zbor naše podružnice danes soglasno, da se naprosi slavni odbor c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, da se za enkrat opuščen sadni trg vendar-le oživotvori in priredi v Ljubljani, če ne v tem, pa vsaj v bodočem mesecu decembru. Prošnja v ta namen se je že danes odposlala v Ljubljano na merodajno mesto. Da bi se sadni trg tembolje obnesel, naj bi podružnice c. kr. kmetijske družbe po deželi izvolile svoje storiti v ta namen. Gotovo je pa, da, ako se za enkrat opuščen sadni trg vendar-le oživotvori, bode ta sadni trg za povzdigo sadjarstva v deželi imenitnega pomena. Sadjerejci pa, kar ste zadnjič zamudili, požurite se, da popravite zdaj!

(Zahvala.) Tvrška Giontinijeva je izročila podpisanemu vodstvu dar tvorničarja Grubauerja: 2000 šolskih zvezkov, ki se naj razdelé med ubožne učence. Za to izdatno darilo izreka gospodu Grubauerju v imenu obdarovanih učencev iskreno zahvalo. — Vodstvo prve mestne deške ljudske šole v Ljubljani.

(Zahvala.) Podpisanemu vodstvu je izročila tvrška Giontinijeva 1200 zvezkov, ki jih je daroval ubožnim učenkam gospod Grubauer. Za ta veliki dar zahvalja gospoda Grubauerja v imenu ubožnih učenk vodstvo mestne dekliške osemrazrednice v Ljubljani.

(Iz Novega Mesta.) 21. novembra. Porotna sodnija v Novem Mestu je danes na smrt obsodila 39 let staro vdovo Ano Modic, rojeno v Ljubljani v bolnici, stanujočo v Slivnici občine Mirne, zaradi detomora. Pet dni stari nezakonski hčerki je bila najprej vlila v usta hudičevega olja, ko pa dete še ni moglo umreti, mu je nečloveška mati strla tri reberca. Obsojenka ima doma dva mladoletna nepreskrbljena otročiča. — Novi most čez Krko bo v sredo izročen prometu. Blagoslovil ga bo g. prošt dr. S. Elbert.

(Občinske volitve v Ratečah na Gorenjskem), so se vršile dne 24. pret. mesca pod predsedstvom okr. glavarja viteza O. Kalteneggerja in so bili voljeni v tretjem volilnem razredu: Jožef Pintbah, posestnik; Jožef Lavtižar, župnik; Josip Goričan, učitelj in Ivan Kavalar, gostilničar; v drugem razredu Ivan Erlah, Jožef Cuznar, Andrej Vole in Iv. Jalen ter v prvem razredu Jožef Matjaš, Janez Kavalar, Jožef Mertelj in Andrej Žerjav vsi posestniki. Županom je bil zopet izvoljen Jožef Pintbah, kateri že celih 27 let nepretrgoma zaseda to častno mesto; občinskim svetovalcem pa Josip Goričan in Ivan Kavalar. Ker je odbor sestavljen iz osem novih in dobrih udov, nadejati se je najboljših napredkov v korist občine.

(Iz celovške škofije.) Č. g. Jos. Sedlaček provizor v Preblju, je prestavljen za kaplana v Št. Urban. — Novo mašo bode dné 20. nov. daroval na Mostiču č. g. Oskar Rasler, sedaj diakon v Prevaljah. — Na župnijo Št. Jakob v Rožu je prezentovan č. g. Matej Ražun, provizor na Peravi. Čestitamo njemu, pa tudi fari, ki dobi v g. Ražunu vrednega naslednika dose-danjemu zaslužnemu č. g. župniku Aplenu. — Na župnijo Innerteuchen je prezentovan tamošnji provizor č. g. K. Kaponig. — V stalni pokoj je stopil č. g. Jos. Bergmeister, župnik na Golovici. — Č. g. dr. J. Quitt, prefekt v Marjanišču, je imenovan za docenta krščanske arheologije in umetnosti na celovški bogoslovnici.

(Iz Adlešič) 18. nov.: Včeraj v četrtek popoldne bila je naša vas v veliki nevarnosti, da ne pogori. Malo pred 12. uro nastal je namreč v vasi pri Ivanu Adlešiču h. št. 19. ogenj, ki mu je v kratkem času upepelil hišo, hleve in pod. Ker je bilo vse s slamo krito in pod streho veliko voz krme in nastilja, bil je grozen ogenj, ki nam je pretel, da uniči vso vas, katere hiše so vse slamo krite in je okoli njih polno stogov ali kupov stelje, turšične slame, pod streho pa še

krme. Zgorela bi bila skoraj gotovo tudi cerkev, ki je krita s škodljivimi. Le Bogu in sv. Florijanu se imamo zahvaliti, da se ogenj ni razširil, ker je vlekel veter k sredi proč od vasi proti severu. Ko bi bil vlekel od strani, danes bi bile Adlešiče le kup pepela. Gasiti ni bilo mogoče, ker nismo imeli vsled suše po naših kalih nič vode. Šele kasneje so jo vozili iz Kolpe vzlasti grajski konji, ki so jo vozili cel popoldan do noči. Gospodar ni bil nič zavarovan in ima škode do par tisočakov, ker mu je vse zgorelo. Zažgali so — kakor navadno povsodi — najbrž otroci, ki so bili sami doma brez varstva. Zgorelo mu je tudi nekaj denarja v gotovini.

(«Eviva Luccheni!») Na raznih krajih in skrivnih kotih tržaškega mesta je baš te dni videti napisov z svinčnikom »Eviva Luccheni!« Iz tega se da sklepati, da hrani Trst še dokaj življenj po svoji vrednosti podobnih oni zveri v Genevi in da utegne policija imeti že še opraviti z njimi.

(S topom toraj!) Na galeriji deželnega sodišča v Trstu so se mej razpravo, ki se je vršila proti devinskemu županu gospodu Plesu in njegovima hčerama ter učiteljico Scholz čule besede iz ust nekega sina »avito colture«, ki zaslužijo najmanj 48 ur zavora za onega, ki jih je izrekel. Ta zagrizeni lahon je dejal potihoma, a toliko glasno, da je zamogel slišati tudi neki Slovenec, svojemu tovarišu: »Najprej bi treba o ustreliti s topom zagovornike, potem pa še obtožence!« Toraj postreliti Slovence za to, ker so Slovenci, bi hoteli ti elementi in naj si bode Slovenec še tako pravičen ali nedolžen človek! Ti fanatiki in oni, ki so z njimi jednih mislij, bi seveda obsodili vse, kar je slovenskega, na smrt, in niti ne na 20 mesecev ječe, kakor so to storili milostni tržaški sodniki.

(Zdravilišče v Opatiji) za c. kr. uradnike se bode blagoslovilo dne 22. t. m. v navzočnosti nadvojvodinje Štefanije.

(Nova cerkev.) Dne 20. decembra t. l. bode svečano blagoslovljena novo zidana cerkev na Krasici v Istri. — Cerkevno starešinstvo vabi na obilo udeležbo.

(Porotno zasedanje v Rovinju.) Dne 28. t. m. prične novo zasedanje porotnikov v Rovinju. Porotniki so sami Italijani in italijanaši. V tem zasedanju pride na zatožbo znani Carlo Martinolich, urednik pokojnega »Giovine Pensiero« v Pulju in poneverjenec tujega denarja. Kaka »kazena« ga zadene, je od take porote že menda naprej pričakovati.

(Potres v Sinju) še vedno ne miruje. Kakor se poroča od ondi, ne mine teden, da bi se ne ponovili sunki. Skoro nepretržno pa je podzemeljsko bobnenje, pokanje in lomenje, kakor bi se udirala zemlska skorja v globočino. Ljudstvo je v bedi in strahu, a vlada je premalo pomogla nesrečnim, ker je dala samo 15.000 gld. Šole so zaprte in sv. maša se bere še vedno pod milim nebom. Bog se usmili siromakov!

(Zakup pobiranja mitnine.) Tukajšnje finančno ravnateljstvo razpisuje javno dražbo za oddajo pobiranja mitnine za leto 1899, oziroma 1900 in 1901 pri mitnicah na tržaški, podkorenski ter cesti na Reko. Dražba se vrši dne 5., oziroma 6. in 7. decembra, vselej ob 10. uri dopoldne, in sicer pri davkarijah na Vrhniki, v Logatecu, Senožečah, Ilir. Bistrici, Radovljici in Kranjski Gori. Natančnejši podatki o teh mitnicah kakor tudi vsi dražbeni pogoji so razvidni v tukajšnjem uradnem listu št. 262 z dne 17. t. m., kakor tudi pri dotičnih davkarijah.

(Javna dražba za dobavo) C. kr. trgovinsko ministerstvo poroča trgovinski in obrtniški zbornici, da se vrši dne 26. novembra t. l. ob štirih popoldan pri kr. rumunskem glavnem poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Bukareštu javna dražba za dobavo 60.000 kg. pocinkane žice iz jekla pod navadnimi pogoji. Podrobni pogoji se morejo poizvedeti pri omenjenem glavnem ravnateljstvu v Bukareštu.

(Slovanski dijaki v Gradcu.) Na graški univerzi je bilo v zadnjem poletnem semestru vpisanih 120 Slovencev, 171 Hrvatov, 15 Poljakov, 13 Čehov in 13 Rumunov. Gradec torej nima nobenega vzroka demonstrirati proti Slovonom. Ljubljana bi bila teh dijakov bolj vesela in tudi bolj vpljudna proti njim.

(Nove sablje za kavalirijo) hočejo zopet vpe-ljati v Avstriji, češ, da sedanje niso primerne za

radi oblike in teže. Vrše se preiskave in pre-skušnje.

(Iz »rajha«.) Iz Monakovega so poslali Celja-nom 160 mark za ponemčevanje okoličanskih otrok. Premalo!

(Volitve v Nemčiji) kažejo velik napredek so-cijalne demokracije na škodo drugih strank. Socijalni demokrati so dobili 2.107.076 glasov, za 320.348 več, nego pri zadnjih volitvah l. 1893. Konservativci (protestantovski) in prostomišljaki so izgubili največ, le antisemiti so napredovali za 21.000 glasov.

(Nova katoliška cerkev v Petrogradu.) Car je dovolil, da se zida v Petrogradu katoliška cerkev, katere bo pod oblastjo nadškofa Mobilevskega.

(Infekcija po papigah.) V vasi Rivelto pri laškem Vidmu so zbolele v neki hiši hipoma tri osebe za pneumonijo in dve sta umrli. Ob istem času, ko se je pojavila bolezen, prišli sta v hišo dve papigi in zdravniška preiskava je dognala, da sta prinesli nalezljivo bolezen v hišo papigi, ka-teri so takoj umorili in hišo desinficirali.

Društva.

(Vabilo na »Prešernov večer«), kate-rega priredi v soboto dne 26. novembra 1898 ob 8. uri zvečer svojim članim in udom drugih na-rodnih društev s pripomočjo sl. pevskega zbora »Glasb. Matice« »Dolenjsko pevsko društvo«. — Vspored: a) Rubinstein: Ptička. Dvoglasni ženski zbor s spremlj. klavirja. b) Schumann: Levova nevesta. Samospev za bariton s spremljevanjem klavirja, poje g. Grajland. c) Stanko Pirnat: Žalost. Mešan zbor. — Vstopnina za osebe, ki niso ud nobenega narodnega društva v Novem mestu: 50 kr. za posamezne, 1 gld. za rodbine; dijaška vstopnica 20 kr.

(»Katoliško politično društvo« in »Katoliško delavsko podporno društvo« v Konjicah) priredita 27. t. m. ob treh slavnostni zbor v proslavo 50letnega blagonosnega vladanja cesarjevega. Govorila bota drž. poslanec Robič in profesor dr. Matek.

Gospodarska organizacija.

»Pijančevanje v konsumnih društvih«. Od na-sprotni strani, zlasti v »Slovenskem Narodu« se konsumna društva že dalje časa napadajo z oči-tanjem, da se v njih pijančuje.

Poizvedbe »Gospodarske zveze« so dognale, da je neosnovano to očitanje, toda brez dvoma se v kakem konsumnem društvu semterje pripeti, da kdo »dobrote več stori«, nego je neobhodno po-trebno. Priznamo, da tega tudi ostra kontrola včasih zaprečiti ne more; ali če ostra kontrola ne zadostuje, mora se vpeljati še ostreja in najostreja kontrola.

Zadruga, ki se pečajo s točenjem, morajo si biti v svesti, da je njih razmerje nasproti udom drugače, nego pa razmerje gostilničarja nasproti svojim gostom; v svesti si pa morajo tudi biti, da se iz takih slučajev, kakor prej navedeni, če tudi vodstva zadruga ne zadene nikaka krivda, vender kuje orožje zoper tako po-trebne in koristne gospodarske or-ganizme in to je treba zaprečiti na vsak način in za vsako ceno. Če se to ne da popolnem zaprečiti s strogo kontrolo v društvu samem, potem je bolje, da zadruga nima svojih pivnic, marveč prepusti zadevni posel kakemu samostalnemu pošte-nemu gostilničarju, katerega lahko z bla-gom zalaga.

Smatrali smo za svojo dolžnost predsto-ječe odkrito in brezobzirno povedati. — Da pa ne bode teh vrstic nihče napačno razumel, kon-statujemo, da so zadržne pivnice povsod zavrle pijančevanje, ker se v njih ljudje odvajajo od žganja in se načeloma pazi, da pri pijači ne pre-koračijo gotovih mej. Se statističnimi podatki se lahko dokaže, kako je v tistih krajih, kjer se na-hajajo zadržne pivnice, pijančevanje naza-dovalo. Da se na en hip ne morejo razmere popolnem spremeniti, uvidel bode vsak objektivno misleč človek.

Toda tudi v najtežavnejših okolj-ščinah mora zadruga, kakor gori rečeno, naj-strožje varovati svoje dobro ime, in kdor se za-družnemu redu podvreči noče, naj se rajši izključi iz zadruga. Boljše nekoliko zamere, nego da se nezmernost posameznega zlorabi kot orožje zoper skupnost.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 22. novembra. Pravosodni minister je odgovoril na interpelacijo posl. dr. Gregorčiča in tovarišev glede rabe slovenskega jezika pri sodišču, da se je pri obravnavi glede konfiskacije „Soče“ vršila razen vvodnega govora razprava slovenski in da je bil zastopnik lista le zato posvarjen od sodnika, ker mu je silil v besedo. Obljubil pa je minister, skrbeti zato, da dobi slovenščina popolno enakopravnost pri sodišču v Gorici.

Dunaj, 22. novembra. Državni zbor je na predlog posl. dr. Začeka vsprejel v prvem in drugem branju brez razprave predlog dr. Stojana, po katerem naj se oproste kolekov in pristojbine vse povodom cesarske vladarske petdesetletnice ustanovljene štipendije. — Na to je bilo prvo branje o obtožbi ministerstva zato, ker je oklicalo izjemni stan za vzhodno Galicijo. Posl. Daszynski je utemeljeval ta predlog strastno zabavljajoč proti poljskim veleposestnikom.

Dunaj, 22. novembra. Vojni minister Krieghammer je že vložil svojo ostavko, ker je prišel v hudo nasprotje s češkimi poslanci.

Dunaj, 22. novembra. Gospodarski odsek je odobril trgovsko pogodbo z Japonom, ki se bo v zbornici obravnavala kot nujna. Posl. Kozlovski bo poročal ustmeno.

Budimpešta, 22. novembra. Vlada ima v roki cesarski reskript, s katerim naj se zasedanje preloži. Cesar je ta odlok, katerega je sklenil sinočni ministerski svet, danes podpisal.

Budimpešta, 22. nov. Tukaj se vrše hudi izgredi. Posl. Rakovsky, ki se je sprl z nekim policistom, je bil prijet, a zopet izpuščen. Policijo, postavljeno okrog zbornice, so množice ometavale s kamenjem. Govori se, da je policija morala rabiti orožje. — Današnja seja je bila bolj mirna, ker se je opozicija zadovoljila z odgovorom ministra Fejervarija, ki je svoje včerajšnje besede preklinal.

Messina, 22. novembra. Ladija „Hohenzollern“ z nemško cesarsko dvojico je odplula včeraj pop. proti Pulju, kamor dospe jutri zjutraj ob 8. uri. Iz Pulja odpotuje cesarska dvojica jutri popoldne ob 1. uri.

Rim, 22. novembra. Ministerski predsednik je predložil zbornici načrt za preosnovno volilnega reda.

Rim, 22. novembra. V prihodnjih dneh izda sv. oče okrožnico o delovanju in stremljenju katoliške cerkve v Združenih državah.

Pariz, 22. novembra. Zbornica je s 492 proti 43 glasovom vsprejela več predlogov, ki se nanašajo na amnestijo glede prestopkov proti tiskovnemu in zborovalnemu zakonu.

Pariz, 22. novembra. „Agence Havas“ poroča iz Kaneje, da bo v svrhu uravnave finančnih razmer na otoku vsaka štirih velesil posodila jeden milijon frankov proti svojedobnemu povračilu.

Listnica uredništva.

Gledé dopisa iz Ročinja naperjenega proti ondodnemu žandarmerijskemu postajevođji uredništvo izjavlja, da ga ni pisal gosp. Fr. Šmid, kurat pri Marijem Celju.

Umrli so:

18. novembra. Ana Medja, delavca hči, 2 $\frac{1}{4}$ leta, Karolinska zemlja 17, davica. — Avgustina Flassig, puškarja hči, 3 leta, Domobranska cesta 9, morbus Brightii.
20. novembra. Ana Žitnik, pekovskega pomočnika hči, 16 mesecev, Martinova cesta 62, božjast. — Meta Juh gostija, 74 let, Karlovska cesta 7, ostarelost. — Walter Wölfling, gimnazijec, 11 let, Krojaške ulice 1, škrlatica. — Marija Franciška Jenko, uršulinka, 21 let, Kongresni trg 17, jetika.
21. novembra. Franciška Pfeifer, delavca hči, 2 meseca, Ulice na Grad 10, božjast.

V bolnišnici:

17. novembra. Ivan Vrenk, kajzar, 52 let, jetika.
18. novembra. Anton Golob, dninar, 31 let, jetika.
19. novembra. Ignacij Drušković, posestnik, 35 let, chirohosis hepatis.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nabe	Padačina v 24. urah
21	9 zvečer	738,9	0,5	sr. jzah.	oblačno	
22	7. zjutraj	735,0	0,5	sr. zah.	oblačno	0,0
	2. popol.	732,2	2,0	sl. jug.	dež	

Srednja včerašnja temperatura 2,2°, za 0,2° pod normalom.

Zahvala.

821 1—1

Globoko ginjeni po mnogobrojnih dokazih iskrenega sočutja povodom smrti našega ljubljenega brata, oziroma svaka in strica, gospoda

Ignacija Drušković-a

posestnika

za darovane lepe vence in za mnogoštevilno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najpristronejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 21. novembra 1898.

Žalujejoči ostali.

IVAN KORDIK, Ljubljana,

Prešernove ulice št. 10-14,

priporoča svojo veliko zalogo

igrač in darila za Miklavža

na debelo in drobno.

Posebno velika zaloga

gumijastih in klopčastih čevljev

najboljših izdelkov.

809 6—2

Št. 34421.

800 2—2

Dijaška ustanova.

S pričetkom tekočega šolskega leta izpraznjena je pri ljubljanskem magistratu jedna oasar Fran Josipovih ustanov za realce v znesku gld. 50— na leto.

Pravico do teh ustanov imajo v Ljubljano pristojni ali, ko bi takih prosilcev ne bilo, na Kranjskem sploh rojeni revni dijaki tukajšnje c. kr. višje realke.

Prošnje za podelitev te ustanove vložiti je s potrebnimi dokazili vred do 30. t. m. pri šolskem ravnateljstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 3. novembra 1898.

Dunajska borza.

Dne 21. novembra.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 85 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 75 »
Avstrijska zlata renta 4%	119 » 70 »
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron	101 » 05 »
Ogerska zlata rent 4%	119 » 75 »
Ogerska krona rent 4%, 200 »	97 » 65 »
A vstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	909 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	352 » 50 »
London vista	120 » 50 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 95 »
20 mark	11 » 78 »
20 frankov (napoleonidor)	9 » 55 »
Italijanski bankovci	43 » 90 »
C. kr. cekini	5 » 68 »

Dne 21. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	165 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 » — »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 » — »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 10 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » 50 »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 » 75 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 50 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » — »
Prijoritne obveznice državne železnice	— » — »
» » južne železnice 3%	178 » 60 »
» » južne železnice 5%	126 » 25 »
» » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	202 gld. — kr
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 » — »
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	19 » 30 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 » 50 »
Salmove srečke, 40 gld.	83 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	83 » 25 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 50 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 » 50 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3475 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	424 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	68 » 50 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	115 » — »
Montanska družba avstr. plan.	176 » 35 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	170 » 70 »
Papirnih rubljev 100	127 » 50 »

S 1. oktobrom se prične novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVII. letnik.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih efektov, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.

Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega zaznamek vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se s poštними nakaznicami pri vseh c. in kr. poštних uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

2 gl. 60 kr.

celoletna naročnina.